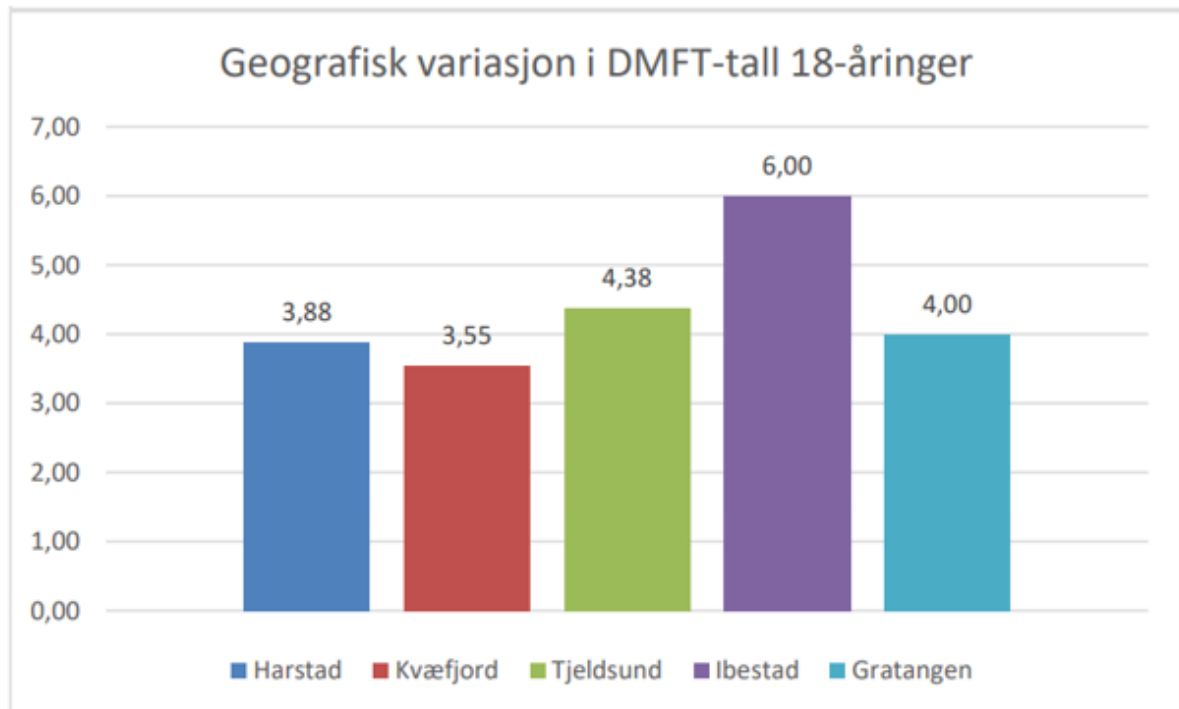

Tannhelse og tannskader

For å måle tanntilstand benyttes et mål som heter DMFT (Decayed, Missing, Filled Teeth). Dette er et mål for summen av antall tenner som har eller har hatt behov for behandling, eller som har gått tapt på grunn av sykdom. Significant Caries index (SiC), er den gjennomsnittlige DMFT-scoren for den tredjedelen av årskullet med høyest DMFT-score. SiC-indeks ble introdusert i år 2000 for å sette søkelyset på barna som har høyest karies-score.

Figur 43 DMFT: 18-åringer, 2022.

Kilde: Ibestad tannklinikk

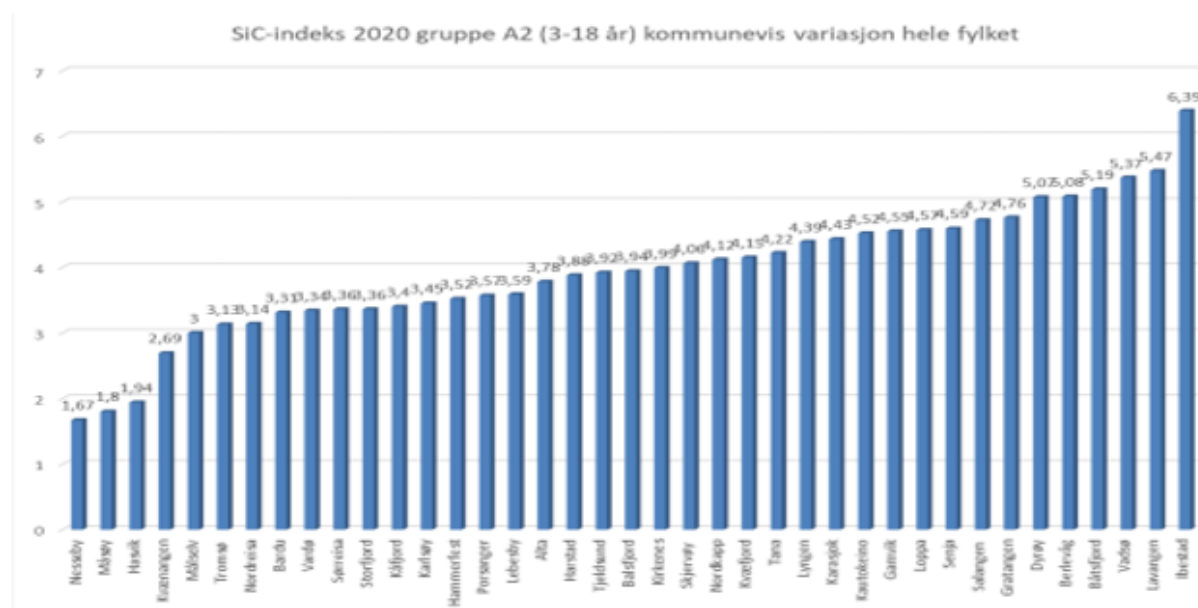
Geografisk variasjon varierer veldig med årskull fordi årskullene er små i andre kommuner enn Harstad. Dette gjelder særlig Ibestad og Gratangen. Samtidig er det en tendens til at kariestallene i Ibestad er høye for 18 åringer, men mye lavere sammenlignet med andre kommuner for 3 og 5 åringer. Slike variasjoner kan henge sammen med tannlegedekninger spesielt i små kommuner hvor det kun er en tannlege-stilling og tannhelsen i noen grad påvirkes positivt eller negativt ved besatt eller ikke besatt stilling. Det er også viktig å ta med at i mange kommuner er det små kull. Og variasjon hos enkeltindivider kan derfor noen ganger påvirke statistikken for enkeltkommune betydelig når man ser på ett og ett årskull.

Tabell 48 SiC-Indeks, ulike aldersgrupper, Sør-Troms

SiC-Indeks					
Geografi	Aldersgruppe	2020	2021	2022	2023
Harstad	3	0,39	0,76	0,69	0,18
	5	2,5	2,29	1,39	1,91
	12	2,62	2,72	2,48	2,57
	15	5,66	5,66	5,09	4,94
	18	8,14	8,84	8,76	8,72
Kvæfjord	3	0	0,2	0	0,57
	5	1	0,56	3,43	1,57
	12	2,91	2,3	2,27	1,86
	15	6,5	5,83	5,33	5,6
	18	8,56	11,73	8,46	9,71
Tjeldsund	3	0,3	1,7	1	0,75
	5	1,1	3,38	0,8	3,3
	12	2,73	1,87	3,33	2,84
	15	4,94	4,15	5,95	6,67
	18	12	8,08	8,4	7,93
Gratangen	3	0	3,5	3,5	0,5
	5	3	6	0	1,0
	12	1	1,5	2	2,33
	15	6	7	3,5	2,67
	18	9,6	6	8	7,67
Ibestad	3	0	0	0	0
	5	0	1,67	3,75	1,67
	12	1,5	3,33	2,33	3,75
	15	9,75	4,8	3	8
	18	9,25	11,75	12	9,67

Kilde: Ibestad tan klinikk

Figur 44 SiC-Indeks 3-18-år, Troms og Finnmark, 2020

Kilde: Ibestad tan klinikk

Status: Høyeste DMFT-tall for Sør-Troms. Lave verdier for SiC-indeks for aldersgruppene 3 og 5 år, tendensen snur for 15- og 18-åringene. Høyeste SiC-indeks av alle kommuner i Troms og Finnmark i 2020.

Mulige årsaker: Økonomi, kosthold, kunnskap, miljøfaktorer og holdninger, tilgjengelighet på sunne/usunne matvarer.

Mulige konsekvenser: Smerter, dårlig selvbilde, manglende appetitt, økt bruk av smertestillende, redusert søvnkvalitet, fravær fra skole, jobb og fritidsaktiviteter.